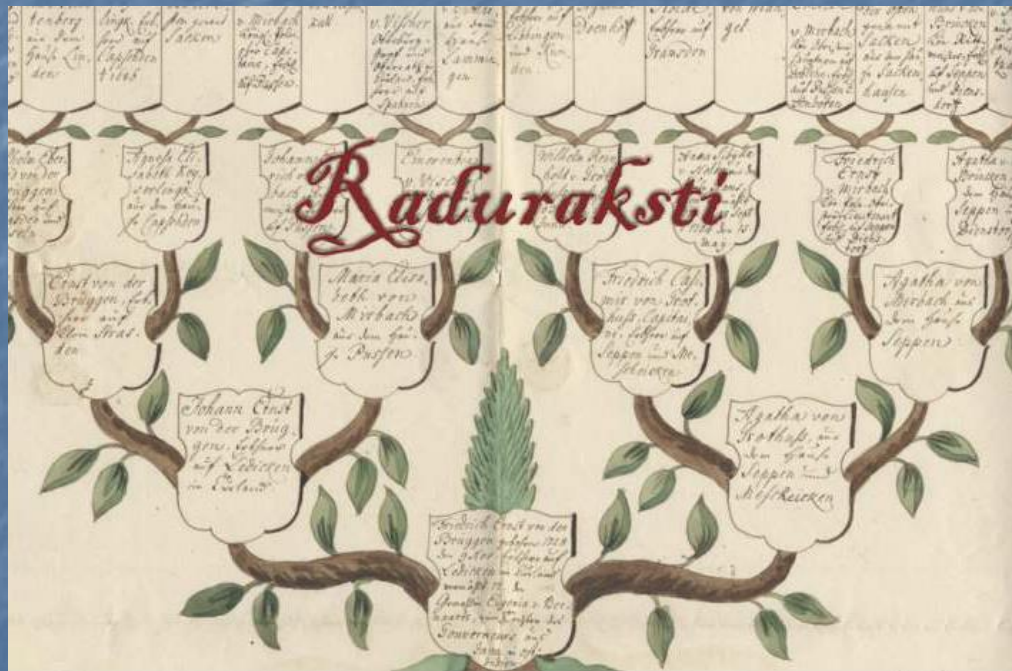

Vēsturiskā atmiņa un apziņa.

2021.gada 22.decembris

Sociālās zinības un vēsture.

2. Vēsturiskā atmiņa un apziņa Vēsturiskā atmiņa un apziņa I. Sociālā atmiņa un vēsture Sasniedzamais rezultāts:

Noskaidroju, kas raksturīgs individuālajai un sociālajai (kolektīvajai) atmiņai, un kāpēc, pētot vienus un tos pašus notikumus un norises, vēsturnieks sastopas ar atšķirīgiem un pat konfliktējošiem atmiņu stāstiem.

Izmantojot dažādus informācijas avotus, veidoju individuālās (autobiogrāfiskās) un sociālās (kolektīvās) atmiņas jēdzienu skaidrojumus un izvērtēju atmiņu piemērus kā vēstures liecības.

Mutvārdu vēsture ir mutiski paustu pagātnes liecību pieraksts un analīze.

- Mutvārdu vēsture ir mūsdienu vēstures pētījumos plaši izplatīts veids kā lūkoties uz nesenās vēstures notikumiem galveno uzmanību pievēršot **cilvēka** pieredzei.

Mutvārdu vēstures veidi

- dzīvesstāsts (atmiņas, biogrāfija), kas rodas pētnieka un stāstītāja savstarpējās saskarsmes rezultātā
- intervijas- strukturētās, nestrukturētās, fokusētās

Interviju sagatavošana

- rūpīgi izvēlēties intervējamos
- informācijas ieguve par konkrēto tēmu, notikumiem (fakti, jēdzieni)
- kāds ir intervijas mērķis, par ko būs saruna
- koncentrēties uz jautājumu uzdošanu par cilvēku pašu piedzīvoto, nenovirzīties no tēmas
- diktofona izmantošana, intervēšana pāri

Interviju vadīšana

- intervijas apstākļi (labvēlīgi intervējamajam)
- jautājumu izvēle (ievadjautājumi, precizējošie, uzvedinošie jautājumi)
- klausīšanās prasme, empātija
- emocijas
- pacietība, pieklājība
- nepazaudēt sakarus ar intervējamo personu

Intervijas apstrāde

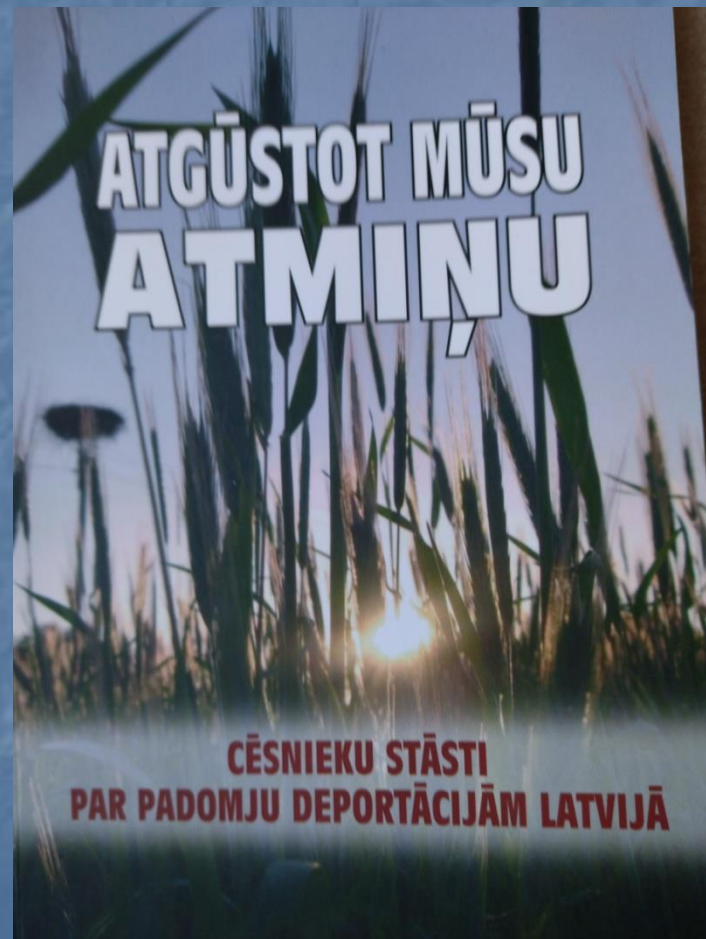
- pierakstīt tekstu
- apkopot materiālus pa tēmām, notikumiem, biogrāfijas veidošana
- informācijas ticamības pārbaude, kritiska pieeja, salīdzināšana ar citiem avotiem
- ziņojuma veidošana

Mutvārdu vēstures nozīme

- padziļināti apgūst konkrēto vēstures tēmu
- veidojas emocionāla attieksme pret vēstures notikumiem personām
- **katra cilvēka dzīvesstāsts ir neatkārtojama vērtība**
- ikviena cilvēka dzīvesstāsts ietver sevī attiecības ar citiem cilvēkiem, ģimeni, tautu, valsti
- dzīvesstāstu pētīšanai ir arī audzinošs raksturs

Kā atmiņas, inetrvijas tiek izmantotas mācību procesā:

- Projekti(Barikāžu notikumu atcere u.c.)
- ZPD
- Skolas vēstures izpēte
- Jaunāko laiku vēstures notikumu padziļināta izpēte
- Dzimtas vēstures pētniecība

Informācijas avoti

- Spogulis. Latvijas mutvārdu vēsture. Rīga, 2001.
- Atgūstot mūsu atmiņu. Cēsnieku stāsti par padomju deportācijām Latvijā. Cēsis, 2006.
- Daugavpils Universitāte: Mutvārdu vēstures centrs(2003.g. izveidots)
- Historia.lv –Nacionālās Mutvārdu Vēstures projekts

Paldies par uzmanību!

Inese Sīmane
Cēsu Valsts ģimnāzijas vēstures skolotāja